

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 6233
Tarih : 09.07.2024

10/1608

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Hac ibadetinin yerine getirilmesinde karşılaşılan sorunların araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 104' üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis Araştırması açılmasını teklif ve arz ederim.

Ömer Faruk GERGERLİOĞLU
Kocaeli Milletvekili

GEREKÇE

Hac ibadeti, İslam'ın beş şartından biri olarak Müslümanlar için büyük önem taşımaktadır. Ancak son yıllarda artan nüfus ve hac talebi nedeniyle, Türkiye'de ve diğer İslam ülkelerinde hac ibadetinin yerine getirilmesinde ciddi sorunlar yaşanmaktadır. Türkiye'den hacca gitmek isteyen milyonlarca insan, Suudi Arabistan'ın belirlediği kota nedeniyle bu arzularını yerine getirememektedir.

2023 yılı için Türkiye'den yaklaşık 2.500.000 hacı aday başvurusu yapılmış, ancak sadece 85.000 kişi kabul edilmiştir. Bu durum, Türkiye nüfusunun küçük bir kısmına denk gelmekte ve başvuruların büyük çoğunluğunu karşılayamamaktadır. Bu bağlamda, hac ibadetini gerçekleştirmek isteyen birçok vatandaşımız, resmi hac vizesi yerine turist vizesi ile Suudi Arabistan'a gitmeye çalışmaktadır. Ancak bu yöntemle giden hacı adayları, Suudi Arabistan'da ciddi sorunlarla karşılaşmakta, sert tedbirlere maruz kalmakta ve büyük maddi kayıplara uğramaktadırlar. Ayrıca, sağlık desteğinden yoksun kalan bazı hacı adayları hayatını kaybetmektedir.

Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri, turist vizesi ile giden hacı adaylarına karşı alınan tedbirleri desteklemekte ve Suudi Arabistan yetkililerine bu kişileri ihbar ettiklerini belirtmektedir. Bu durum, resmi organizasyonların dışına çıkan hacı adaylarının hem maddi hem de manevi riskler taşımasına neden olmaktadır.

Türkiye'de ve diğer İslam ülkelerinde artan nüfus ve hac talebi, Suudi Arabistan'ın belirlediği kotalar ile karşılanamıyor. Türkiye'ye tanınan hac kontenjanı, toplam başvuruların çok küçük bir kısmını karşılamaktadır.

Hac ibadetini gerçekleştirmek isteyen bazı kişiler, resmi hac vizesi yerine turist vizesi alarak Suudi Arabistan'a gitmeye çalışmaktadır. Ancak bu yöntemle gidip, hac günlerinde ibadetlerini yapmaya çalışırken ciddi sorunlar yaşamaktadırlar. Suudi Arabistan yetkilileri, turist vizesi ile gelen hacı adaylarına karşı sert tedbirler uygulamaktadır. Otellerinden alınıp Cidde'ye götürülmekte, hakaret ve şiddete maruz kalmaktadırlar.

Turist vizesi ile gitmeye çalışanlar, büyük maddi kayıplara uğramaktadırlar. Rüşvet vererek Mekke'ye ulaşmaya çalışan hacı adayları ciddi maliyetlere katlanmaktadırlar. Turist vizesi ile

giden hacı adayları, sağlık desteğinden yoksun kalmakta ve bazıları hayatını kaybetmektedir. Resmi olmayan yollarla gidenlerin çoğu ortada bırakılmakta ve en çok ölümler bu gruptan olmaktadır.

Diyanet İşleri Başkanlığı yetkilileri, turist vizesi ile giden hacı adaylarına karşı alınan tedbirleri desteklemektedir. Diyanet yetkilileri, Suudi Arabistan yetkililerine bu kişileri ihbar ettiklerini belirtmişlerdir. Diyanet İşleri Başkanlığı, resmi hac organizasyonlarının dışına çıkan kişilere yönelik uyarılarda bulunmakta ve bu tür girişimlerin hem maddi hem de manevi riskler taşıdığını vurgulamaktadır.

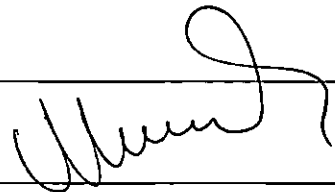
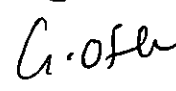
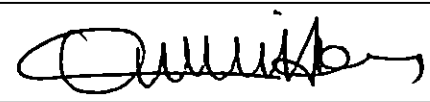
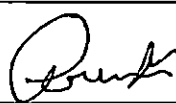
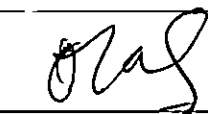
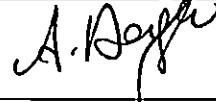
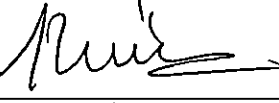
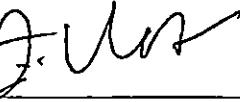
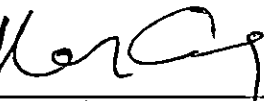
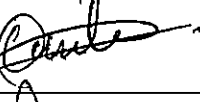
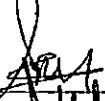
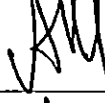
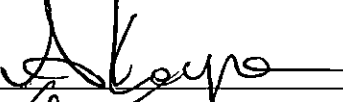
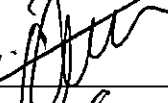
Kaçak yolla hacca götüren bazı kurumlar, resmi düzenlemelerin dışında faaliyet göstererek vatandaşlarımızı maddi ve manevi risklere maruz bırakmaktadır. Bu kurumlar, turist vizesi ile hacca gitmek isteyen vatandaşlardan yüksek ücretler talep etmekte ve vaat ettikleri hizmetleri sunmamaktadır. Daha da endişe verici olan, bu tür faaliyetlerin tespit edilip kapatılmasının ardından, aynı kişiler veya gruplar tarafından hızla yeni bir isim altında yeniden faaliyete geçebilmeleridir. Bu durum, denetim mekanizmalarının yetersizliğini ve caydırıcı cezaların eksikliğini gözler önüne sermektedir. Kaçak yolla hacca götüren kurumların kapatılmasının ardından yeniden açılmalarının engellenmesi için daha etkili denetim ve yaptırım mekanizmalarının oluşturulması gerekmektedir.

Her yıl hac talebi katlanarak artmakta ve bu da gelecek yıllarda daha büyük krizlere yol açabilecektir. Türkiye'deki hacı adaylarının sayısı her yıl artmakta ve bu talebin karşılanamaması, gelecek yıllarda daha ciddi sorunlar doğuracaktır.

Bu sorunun çözümü için Suudi Arabistan ile daha fazla kota anlaşması yapılması, alternatif hac organizasyonlarının oluşturulması ve hacı adaylarının bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

Hac ibadetinin yerine getirilmesinde karşılaşılan sorunların tespiti, hac kontenjanlarının yetersizliği ve başvuruların karşılanamaması sorununun incelenmesi, turist vizesi ile hacca gitmeye çalışan vatandaşların yaşadığı sorunların araştırılması, resmi organizasyonların dışına çıkan hacı adaylarının karşılaştığı maddi ve manevi risklerin belirlenmesi, Suudi Arabistan ile yapılacak hac kontenjanı anlaşmalarının artırılması için önerilerin geliştirilmesi, alternatif hac organizasyonları oluşturulması ve hacı adaylarının bilinçlendirilmesi için atılacak adımların belirlenmesi amacıyla, hac ibadetinin yerine getirilmesinde karşılaşılan sorunların çözülmesi için Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından bir araştırma komisyonu kurulmasını, bu

komisyonun ilgili kurum ve kuruluşlarla iş birliği yaparak sorunun çözümüne yönelik öneriler geliştirmesi gerekmektedir.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	MAHMUT DİNDAR	VAN	
4	NEJLA DEMİR	AĞRI	
5	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
6			
7	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
8	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
9	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKİ	BATMAN	
10	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
11	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
12	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
13	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
14	YILMAZ HUN	IĞDIR	
15	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
16	SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ	SİİRT	
17	ALİ BOZAN	MERSİN	
18	ADALET KAYA	DİYARBAKIR	
19	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
20	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	